

Datum
2021-05-19

Diarienummer
PL-2020-13

Klimatstrateg
Anitha Ljung
Anitha.ljung@trelleborg.se
0410-73 32 95

Samhällsbyggnadsnämnden

Remissredogörelse för Miljömålsprogram 2021-2030.

Förslag till **Miljömålsprogram för Trelleborgs kommun, Lokala miljömål 2021-2030**, (PL-2020-13) har varit föremål för internremiss under tiden 2021-01-16 - 2021-03-31.

Förslaget har efter beslut i Samhällsbyggnadsnämnden 2021-01-12 (SBN 2020/268) mailats till samtliga förvaltningar och kommunala bolag som ombetts inkomma med yttrande.

INKOMNA YTTRANDE

- Arbetsmarknadsnämnden
- Bildningsnämnden
- Kommunstyrelsen
- Socialnämnden
- Tekniska servicenämnden
- AB TrelleborgsHem
- AB Visit Trelleborg
- Trelleborgs Energi AB

I det förslag till Miljömålsprogram som nu föreligger – **Antagandehandling** - har inkomna synpunkter arbetats in utifrån en helhetsbedömning. Ändringarna har godkänts av projektets styrgrupp KSAU vid ett möte 2021-04-21.

Här sammanfattas de viktigaste synpunkterna med svar.

Övergripande synpunkter

Några nämnder har lyft frågor rörande ekonomi och anser att det behöver framgå hur åtgärder som är förenade med stora kostnader ska finansieras.

Svar: Prioriteringar görs i respektive förvaltningars verksamhetsplanering, vilket framgår i dokumentets inledningstext. I övrigt hanterar inte programmet ekonomiska aspekter.

Flera nämnder har lyft ett önskemål om utbildning och kompetensstöd vid åtgärdernas genomförande.

Svar: Intentionen med att ta fram planen är förstås att de beslutade åtgärderna ska kunna genomföras, men uppdraget att revidera planen omfattar inte direkt implementering och genomförande. I planen skrivs därför in att en utsedd samordnare ska arbeta med kompetensstöd till förvaltningarna och uppföljning av åtgärdernas genomförande, parallellt med att nämnderna gör prioriteringar i sin verksamhetsplanering.

Hänvisning görs i flera yttranden till Kretsloppsplanen.

Svar: Att följa gällande Kretsloppsplan har bakats in som en åtgärd i programmet eftersom de båda planerna hänger nära ihop. Hur de hänger ihop kommer att beskrivas i det tillhörande kunskapsunderlaget.

YTTRANDEN FRÅN NÄMNDER

ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Arbetsmarknadsnämnden anser generellt att förslaget till miljömålsprogram är ambitiöst och genomarbetat.

Målvisa synpunkter

Särskilda synpunkter har lämnats för **Mål 1,2,7,8 och 10:**

Mål 1: Arbetsmarknadsnämnden vill inkluderas som en av flera ansvariga nämnder gällande god inomhusmiljö.

Svar: Synpunkten tillgodoses

Mål 2: Arbetsmarknadsnämnden efterlyser ett förtydligande av vad nämnden ska bidra med i en strandförvaltningsgrupp gällande roll och ansvar.

Svar: Arbetsmarknadsnämndens roll kan vara att sysselsätta personer som städar eller på annat sätt deltar i strandvård och -förvaltning. Detta förtydligas i det skede då gruppen bildas.

Mål 10: Arbetsmarknadsnämnden omfattas alltför marginellt för att behöva mäta matsvinn.

Svar: Målet innefattar även matsvinn från inköpta måltider, något som alla nämnders verksamheter ger upphov till.

BILDNINGSNÄMNDEN

Övergripande synpunkter

Bildningsnämnden anser att en minskning av omfattningen av miljömålsprogrammet bör övervägas.

Svar: Revideringen av miljömålsprogrammet innebär redan en kraftigt minskad omfattning jämfört med tidigare miljömålsprogram.

Bildningsnämnden anser att kommunens samlade styrdokument samordnas på ett sådant sätt att det blir lättöverskådligt för respektive nämnd vad som åligger den egna verksamheten och vid uppföljning efterlyses samordning.

Svar: Samordning av kommunens samlade styrdokument ingår inte i uppdraget att revidera miljömålsprogrammet.

Bildningsnämnden anser att omfattningen av kommunens styrdokument bör hållas nere,

Svar: Ingår inte i detta uppdrag.

Bildningsnämnden anser att modellen med att peka ut alla nämnder och bolag som är berörda av en åtgärd som ansvariga för genomförandet bör undvikas.

Svar: Att samtliga nämnder och bolag arbetar tillsammans mot gemensamma mål är en grundförutsättning om vi ska kunna nå de ambitiösa miljömålen. Ansvarsnivåer och kompetens kan självfallet variera mellan åtgärderna och över tid vid genomförande.

Målvisa synpunkter

Särskilda synpunkter har lämnats för **mål 1, 2, 5, 7, 8, 9 och 10.**

Mål 1: Ansvaret för att genomföra åtgärden med att säkerställa en god inomhusmiljö bör ligga på tekniska servicenämnden. Bildningsnämnden kan behöva medverka i arbetet men bör inte stå som ansvarig.

Svar: Att samtlig berörda nämnder och bolag arbetar tillsammans mot gemensamma mål är en grundförutsättning om vi ska kunna nå de ambitiösa miljömålen. Ansvarsnivåer och kompetens kan självfallet variera mellan åtgärderna och över tid vid genomförande. Visst ansvar för en god inomhusmiljö i skollokaler torde ligga på bildningsnämnden.

Mål 2: Bildningsnämnden instämmer i vikten av tillräcklig skugga på förskole- och skolgårdar, men ställer sig frågande till var riktvärdet om 50-75 procent skugga kommer ifrån och om det är en rimlig målsättning, eftersom det skulle krävas omfattande åtgärder för att åstadkomma detta.

Svar: Riktvärdet utgår från rekommendationer från Strålskyddsmyndigheten och Boverket och används av flera kommuner, bland annat Malmö och Göteborg. Trenden pekar på att procentsatsen snarare utökas över tid än minskas, i takt med alltfler larm om ökning av hudcancerfall bland befolkningen.

Mål 2: Bildningsnämnden instämmer i vikten av att förskolor och skolor skyddas mot buller. Eftersom bildningsnämnden i mycket liten utsträckning kan påverka bullernivåerna från exempelvis omgivande trafik, bör bildningsnämnden inte stå som ansvarig för genomförande.

Svar: Att samtlig berörda nämnder och bolag arbetar tillsammans mot gemensamma mål är en grundförutsättning om vi ska kunna nå de ambitiösa miljömålen. Ansvarsnivåer och kompetens kan självfallet variera mellan åtgärderna och över tid vid genomförande. Visst ansvar för bullernivåer vid förskolor och skolor torde ligga på bildningsnämnden.

Mål 5: Bildningsnämnden ser inget behov av ett lokalt naturpedagogiskt material för bildningsnämndens verksamheter och vill därför inte stå som ansvarig om sådant ändå ska tas fram.

Svar: Kunskap hos invånarna om lokala naturvärden är en viktig grundförutsättning för ett framgångsrikt långsiktigt säkerställande av den biologiska mångfaldens rikedom och livskraft. Bildningsnämnden torde ha ett stort intresse av att ta ansvar för detta. Skolor och förskolor i Trelleborgs kommun har också historiskt i uppskattade samarbeten med kommunens biologer, tagit fram och använt naturpedagogiskt material om bland annat Åmosarna, Maglarps Sandtag och marina reservatet i Skåre.

Mål 7: Ansvaret för att följa upp Kemikalieplanen och Handlingsplanen för grön, giftfri och strålsäker förskola och skola bör rimligen ligga på den nämnd som är ansvarig för planen och utgår från att respektive nämnds/bolags ansvar regleras i kemikalieplanen.

Svar: Synpunkten tillgodoses delvis. Samhällsbyggnadsnämnden skrivs in som ansvarig för åtgärden och övriga aktörer som ansvariga för dess genomförande och uppföljning.

Mål 9: För bildningsnämndens del av det i första hand skolbussverksamheten som kan bidra till en kommande vätgassatsning med bör inte stå som ansvarig för genomförande.

Svar: *Att samtliga berörda nämnder och bolag arbetar tillsammans mot gemensamma mål är en grundförutsättning om vi ska kunna nå de ambitiösa miljömålen. Ansvarsnivåer och kompetens kan självfallet variera mellan åtgärderna och över tid vid genomförande.*

Mål 10: Bildningsnämnden känner inte till att det finns kommunövergripande riktlinjer gällande utbytesplaner för fordon och ruttoptimering samt ställer sig frågande till hur fossilfria tjänsteresor ska kunna mätas på ett rimligt sätt.

Svar: *Inom ramen för uppropet Fossilbränslefritt Skåne 2020 har sedan 2015 fossilfria tjänsteresor årligen inventerats genom information från personalsystemet och från upphandlad resebyrå. Arbetet med utbyte av kommunens fordon leds från tekniska serviceförvaltningen som infört samordnad fordonshantering för kommunen som ett verktyg för att nå målet fossilbränslefri kommun.*

Mål 10: Bildningsnämnden anser att arbetet med att öka andelen lokalproducerade livsmedel inte ska begränsas till att ha ett särskilt fokus på barn, utan breddas till att även gälla inköp av mat till exempelvis äldreomsorgen.

Svar: *Synpunkten tillgodoses. Skrivningen om barn tas bort.*

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen anser att det är positivt att mål och inriktningar är välformulerade, tydliga och kortfattade och att förvaltningarna ges möjlighet att göra egna verksamhetsprioriteringar eftersom programmet sträcker sig över en 10-årsperiod då mycket kan hända.

Övergripande synpunkter

Kommunstyrelsen anser att det hade varit intressant att betona värdet av att samarbeta med civilsamhället då detta kan spela en betydande roll för att nå målen.

Svar: *Synpunkten tillgodoses delvis. Gällande förslag till miljömålsprogram är utformat för att gälla endast kommunorganisationen, vilket följer den avgränsning som gjorts för det tidigare miljömålsprogrammet. Vid genomförande av åtgärderna kan man fortsatt välja att kommunicera och på andra sätt involvera civilsamhället. Detta skrivs in i programmets inledning.*

Målvisa synpunkter

Särskilda synpunkter har lämnats för **mål 1, 2, 4, 5, 7, 9 och 10.**

Mål 1: Kommunstyrelsen anser att det är viktigt att även landsbygdsperspektiv inkluderas när kommunen talar om bebyggelseutveckling.

Svar: *Synpunkten tillgodoses. Formuleringen av Mål1 ändras till att inkludera bebyggelseutveckling och infrastruktur, "såväl i staden som på landsbygden".*

Mål 1: Kommunstyrelsen anser att åtgärdsförslaget "Kvarter ska om möjligt delas in i flera fastigheter" måste strykas i sin helhet, då det är kostnadsdrivande och skapar små enheter där innovativa investeringar och lösningar inte möjliggörs. Onödigt dyr bebyggelse minskar möjligheten i investering i andra miljökloka åtgärder.

Svar: *Synpunkten tillgodoses.*

Mål 1: Kommunstyrelsen anser att åtgärdsförslaget gällande att om möjligt ställa krav på kontroll och dokumentation av byggmaterial vid markanvisning stryks, då det saknas lagstöd för att ställa tekniska särkrav i samband med markanvisningar.

Svar: Synpunkten tillgodoses. Åtgärdsförslaget ändras till *"Kommunen ska vid markanvisning ställa relevanta miljömässiga krav"* med tillhörande indikator. Övriga indikatorer tas bort.

Mål 1: Kommunstyrelsen påpekar att när det gäller egen nyproduktion, så ska rambeskrivningar för kommunala lokaler tas fram och en möjlig indikator skulle kunna kopplas till detta.

Svar: Synpunkten tillgodoses. *"Antal ramprogram för kommunala lokaler med lika eller högre miljökrav än lagkrav och branschstandard."* skrivs in som en indikator.

Mål 2: Kommunstyrelsen vill stå med som ansvarig för genomförande av åtgärden "Grönstrukturen ska värnas och utvecklas i såväl planering som förvaltning."

Svar: Synpunkten tillgodoses.

Mål 4: Kommunstyrelsen anser att ansvarig nämnd bör kompletteras med KS för åtgärden *Kommunen ska verka för anläggande av nya dammar, våtmarker och motsvarande biotoper. Markägare som vill anlägga våtmarker, terrassera åkanter m m ska erhålla stöd. Innovativa tekniska lösningar av redskap för sådd och skörd i vatten och längs vattendrag kan testas*, eftersom ansvaret för kommunens mark ligger hos KS.

Svar: Synpunkten tillgodoses.

Mål 5: Kommunstyrelsen anser att ansvarig nämnd bör kompletteras med KS för åtgärden *"Träd- och växtlighetsstrategi ska arbetas fram, med fokus på arter som bäst gynnar den biologiska mångfalden, samt i vilken mängd som det är lämpligt att plantera, i samband med nyproduktion av bostäder, förskolor, skolor, äldreboenden osv,"* eftersom strategisk lokalförsörjning finns hos KS och kan få med kommunens lokaler i arbetet.

Svar: Synpunkten tillgodoses.

Mål 7: Kommunstyrelsen anser att ramprogram för kommunala lokaler ska behandla frågan om grön, giftfri och strålsäker förskola och skola, varför det ska vara en indikator.

Svar: Synpunkten tillgodoses.

Mål 9: Kommunstyrelsen föreslår en indikator som mäter satsningar på GC-vägar och kollektivtrafik för att stödja ett ökat resande med gång, cykel och kollektivtrafik.

Svar: Synpunkten tillgodoses. Indikatorn *"Andelen kommunala infrastrukturinvesteringar som gäller GC och kollektivtrafik, av samtliga infrastrukturinvesteringar läggs till."*

Mål 10: Kommunstyrelsen anser att det hade varit positivt att belysa svensk - ekologisk mat, då detta kan ge ett minskat importbehov.

Svar: Merparten av inköpta råvaror till kommunens kök är redan idag svenskproducerade, varför övergång till svensk ekologisk mat inte väsentligt skulle förändra importbehovet av mat. Den stora skillnaden i miljöpåverkan från ekologiska livsmedel producerade i Sverige, svarar främst avsaknaden av

konstgödning för, då konstgödning som används vid odling i Sverige oftast är importerad och därmed medför ett ökat importbehov.

SOCIALNÄMNDEN

Socialnämnden ställer sig positiv till miljömålsprogrammet och föreslår att det bör inrättas en kommunövergripande funktion med ansvar för införande och genomförande av planen som också bistår förvaltningen med den expertkompetens som socialförvaltningen saknar.

Svar: Synpunkten tillgodoses och skrivs in under rubriken **Genomförande** i programmets inledningstext,

TEKNISKA NÄMNDEN

Övergripande synpunkt

Tekniska nämnden efterlyser en effektiv hantering av uppföljningsarbetet och föreslår därför att det för varje mål och åtgärdsförslag i tillhörande kunskapsunderlag räknas upp vilka andra strategiska dokument som finns som har koppling till miljömålen. Nämnden anser också att det behövs en koppling till Agenda 2030 i programmet.

Svar: *Det svenska miljömålssystemet svarar mot den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Detta kommer att beskrivas i det tillhörande kunskapsunderlag som tas fram parallellt med beslut om antagande av programmet. Det kan också vara lämpligt att i kunskapsunderlaget ange andra relevanta gällande strategiska dokument som programmet har kopplingar till.*

Målvisa synpunkter

Tekniska nämnden har lämnat synpunkter på samtliga mål. Merparten av dessa innebär fördjupning och detaljering på en nivå som inte ryms i programmet utan som i stället kan beskrivas i kunskapsunderlaget. Här behandlas de synpunkter som påverkar programmets innehåll:

Mål 1: Tekniska nämnden anser det viktigt med utökad samordning och dialog samt tillämpning av multifunktionella ytor vid förtätning av bebyggelsemiljön.

Svar: Synpunkten tillgodoses. Tekniska nämnden skrivs in som en av flera ansvariga för åtgärden.

Mål 8: Fastighetsägare/verksamhetsutövare borde vara ansvariga för provtagning från dagvatten vid industriområden och större p-platser.

Svar: Programmet avgränsning innebär endast åtaganden för nämnder och kommunala bolag, varöfr synpunkten inte kan tillgodoses.

YTTRANDE FRÅN KOMMUNALA BOLAG

AB TRELLEBORGSHEM

AB TrelleborgsHem lämnar synpunkter som enbart gäller **Mål 1:**

AB TrelleborgsHem ser gärna att även andra nämnder och bolag är delaktiga och kommunicerar goda exempel för tekniklösningar i deras nyproduktion, infrastruktur och liknande.

Svar: Synpunkten tillgodoses: Då miljömålsprogrammet strävar efter att ha ett särskilt fokus på miljötekniska lösningar, är det högst rimligt att samtliga förvaltningar och kommunala bolag så långt som möjligt är delaktiga i att kommunicera exempel på goda tekniklösningar.

AB TrelleborgsHem anser att det åtgärdsförslag som ställer krav på byggmaterial vid markanvisning och vid egen nyproduktion delas upp på två separata punkter eftersom AB TrelleborgsHem inte ansvarar för kommunal markanvisning.

Svar: Synpunkten tillgodoses: Åtgärdsförslaget delas upp i två – en som handlar om markanvisning, en som handlar om egen nyproduktion.

AB TrelleborgsHem anser att deras metoder för värmejustering som gott exempel för bättre inomhusmiljö ska strykas, eftersom det inte minskar användningen av miljö- och hälsofarliga kemikalier i byggmaterial.

Svar: Åtgärden omfattar både kemikalier och "att i övrigt uppnå god inomhusmiljö". Värmejustering används som ett exempel och kan därför stå kvar.

AB VISIT TRELLEBORG

AB Visit Trelleborg ser positivt på att Trelleborgs kommun samlar kommunkoncernens prioriteringar i ett miljömålsprogram som omfattar kommunens samtliga verksamheter och därmed säkerställer att nödvändiga resurser avsätts så att ett långsiktigt miljöarbete kan positionera Trelleborg som en kommun med tydliga mål och höga ambitioner på området.

Målvisa synpunkter

Särskilda synpunkter har lämnats för **Mål 2 och 4:**

Mål 2: AB Visit Trelleborg anser att bolaget ska strykas som delansvarig för åtgärden som gäller kustskydd mot framtida havsnivåhöjningar. Frågeställningen faller inte inom ramen för bolagets ägardirektiv varför bolagets förutsättningar att bidra är begränsade.

Svar: Synpunkten tillgodoses.

Mål 2: AB Visit Trelleborg anser att frågan om att bygga ett tillgänglighetsanpassat naturbesökscentrum är både intressant och välkommen som ett nytt besöksmål i kommunen, men att den bör drivas som en fristående fråga och inte ingå i ett miljömålsprogram.

Svar: Att låta åtgärden ingå i miljömålsprogrammet säkerställer en bredare förankring av frågan.

Mål 4: AB Visit Trelleborg anser att texten gällande tekniska lösningar i småbåtshamnarna ska strykas eftersom den kan anses otydlig.

Svar: I uppdraget att revidera miljömålsprogrammet framgår det tydligt att särskilt fokus ska ligga på miljötekniska lösningar, varför texten ska vara kvar.

TRELLEBORG ENERGI AB

Trelleborgs Energi ställer sig bakom samtliga inriktningar och mål och bidrar med förtydliganden gällande **Mål 1 och 9:**

Mål 1: Särskilt fokus ska riktas mot att möjliggöra för fjärrvärmens expansion i kombination med vätgas, solpaneler och energieffektivisering.

Svar: Synpunkten tillgodoses. Åtgärden skrivs in i programmet med Trelleborgs Energi som ansvarig.

Mål 9: Öka lokal elproduktion med hjälp av sol och vind på ytor och platser som lämpar sig bäst.

Svar: *Denna fråga ska lyftas i ett bredare perspektiv och skrivs därför inte in i detta program.*

Anitha Ljung
Klimatstrateg